

జయహారై

సంపుటి 31 : సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 12

సహకార వ్యవసాయంపట్ల • • •

దేశంలో దినదినాభివృద్ధిజేందుతున్న వ్యతిరేకత! రాష్ట్ర మంత్రివర్గాలు, కాంగ్రెస్ సంఘాలలో విభిన్న ధోరణులు

వామపక్షాలు సైతం దీనిని సమర్థించడంలేదు

తన వాదబలంతో వ్యతిరేకులను సమ్మతించడమేకాదు బదులు, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, సహకార సమష్టివ్యవసాయం విషయంలో భయపడేవాలు వెలిబుచ్చిన వారిని దూరం చేసుకుంటున్నారు. వారిని అభివృద్ధినిరోధకులక్రింద, పార్టీవ్యతిరేకుల క్రింద, దేశభుద్ధయాన్ని కాపాడనివారికింద ఇమకడుతున్నారు. సహకార వ్యవసాయం మన పరిస్థితులకు ఎట్లా తగిలుతుంది, ఎట్లా ఆచరణపాథ్యం అనేది నెహ్రూ చెప్పడంలేదు. విమర్శకులను వహేతుకంగా ఎదుర్కొనలేకున్నారు. కొట్లాడి రైతుల జీవిత సమస్యను కేవలం తన ప్రతిష్టగా తీసుకుని, పట్టుదల పెంచుకొని, మిమ్మనిగి మీదటతినా అమలుజరిపేది బరిపేదేనని అంటున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో చిలికవచ్చినా లెక్కచేయనంటున్నారు.

కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం కడకు యివిషయంలో కాంగ్రెస్ వాదుల నోళ్ళకు తాళించేసింది వ్యతిరేకంగా మాట్లాడితే బయటకు గెంటుతా నంటున్నది. ఏటి సమలుజరిపే బాధ్యత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల కప్పగించబడింది.

దేశంలో సహకార వ్యవసాయాన్ని వ్యతిరేకించేవారు కోలాహలము ఎత్తువవుతున్నారు. క్షత్రియులు, నాయకులు, నైతాంగం ముక్తకంఠంతో యిది మనకు పరికరమని ఘోషిస్తున్నారు. నీలింశుల నిర్ణయాన్నిమాత్రం వ్యతిరేకించేవారు లేరు. కాంగ్రెస్ వాదులలో కాంగ్రెస్ మంత్రులలోనూ సహకార వ్యవసాయంపట్ల కుముఖత లేదు. వివిధరాష్ట్రాలలోని శాసనసభల్లో 'లింక్' అనే సహకార వ్యవసాయాన్ని బలపరచే ఢిల్లీ వారి శక్తికే యిచ్చిన సమాచారాన్ని పాఠకుల సహకార్యార్థం దిగువయిస్తున్నాము. అటు నైతాంగంనూ, రైతునాయకులు, కడకు కాంగ్రెస్ వాదులనూ సమర్థించని సహకార వ్యవసాయాన్ని ప్రధాని నెహ్రూ ఎట్లా అమలు జరుపుతాడో ఆశ్చర్యంగా వున్నది. చాస్తూకెను గుర్తించుకుంటే తొందరపడితే విఫలం గావడమే గాకుండా విషఫలితాలకు దారితీసిన వారాకాదు. అదరింపులతో, లేద రింపులతో కూర్చిం- యిలాంటి సంస్కరణలను అమలు జరుపుటాడడం అన్యాయమే అవుతుంది.

వివిధ రాష్ట్రాలలో సహకార వ్యవసాయానికి సంబంధించి పరిస్థితులు తులనీంచండి..

ఉత్తర ప్రదేశ్

ఈ ప్రధాని నెహ్రూ వ్యతిరేకి. కలెక్టర్ కంటా పెద్దకాస్టింగూడా. ఈ

రాష్ట్ర రివిన్యూమంత్రి శ్రీ చరణసింగ్ కాగ్రహార సహకార వ్యవసాయాన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకించి వ్యక్తి. కాని చివరన కిమిదట బానిదేవ కాంగ్రెస్ వాదిగా తీర్మానాన్ని ఆమోదించాడు. చరణసింగ్ సహకార వ్యవసాయంపై బి. పుస్తకం వ్రాశాడు. "సహకార వ్యవసాయం ఏ పరిణామాలకు దారితీస్తుంది?" అనే తన పుస్తకంలో, సహకార వ్యవసాయం దేశాన్ని బలపెట్టే వారి గానుగానూ, లేక బ్రహ్మాండమైన వ్యవసాయ కర్మాగారంగానో మార్చివస్తుందని ఆయన అభిప్రాయం తెలియల్పాడు. పెద్దపెద్ద కమిటీలు, యాంత్రిక వ్యవసాయానికి యాయన వ్యతిరేకి. వీరివల్ల వుత్పత్తి తగ్గుకుందని వారి దృఢవిశ్వాసం. వ్యవసాయం వ్యక్తిగతంగా బరిగి వేరతుకు లోబడి, సేవా సహకారి సంఘాలను మార్చిం వారు ఆమోదిస్తారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సుభాష్చంద్; చరణసింగ్ సహకార వ్యవసాయం గ్రంథానికి సానుభూతి ప్రకటనగా ఉపోద్ఘాతించాడు. సహకార వ్యవసాయం, సమష్టివ్యవసాయానికి ప్రగతి పోషించుని తెలియన్నాడు. కాగ్రహార కాంగ్రెస్ వంశ కొద్దిలోజాలమందు ఆరగిం పర్తిగా నితరుల సమాకేశంలో, శ్రీ సుభాష్చంద్ తన రాష్ట్రములో కలిగిన అవిధము వ్యస్తా, భారతదేశంలోని వ్యక్తి

తులన సహకార వ్యవసాయం పరికరమని పుస్తకంగా ఉద్ఘాటించాడు. కాగ్రహార తీర్మానాలను అమలు జరుపుకొనని కాపనపథ్యలో ముక్తపతి మాటలతో చిప్పకొట్టిన చేయడం తప్పు. ముఖ్యమంత్రి తన భార్యకు అభిప్రాయాలను మార్చుకున్నాడనట ఆధారాలు లేవు.

ఇక క్లిష్ట కాంగ్రెస్ వాదులదృష్టి తదవలంబిత లగ్న మైతన్న రేగాని, భూసంస్కరణలనుగూర్చి వారు ఆలోచించడమేలేదు. మంత్రివర్గమునూ, వ్యతిరేక వ్యవసాయానికి సహకారవ్యవసాయాన్ని సమర్థిస్తుందో, ఏది వ్యతిరేకమన్నదో తెలియడంలేదు.

ప్రభుత్వపరిష్కారాన్ని శ్రద్ధ త్ర గుర్తించి మన దండయాత్ర చేయడానికిగాని, యా సమస్యలనుకనేలేదు. కమ్యూనిస్టులమాత్రం గానుకాదం దీనిసమస్యలూ మాట్లాడారు.

ఆంధ్ర

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వ్యతిరేకి మనకు తెలియదీకాదు. కాంగ్రెస్ వంశాధిపతి, కాపన పథ పార్టీలోగాని సహకార వ్యవసాయానికి అనుభూతుల కంటే, ప్రతికూలత ఎక్కువగా వుంటాడు. అసలు భూగర్భ పరిమితుల నిర్ణయమే విచారావృద్ధంగా వున్నది. వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి భూసంస్కరణలకు

వ్యతిరేకంగా బహిరంగంగానే ప్రకటనలు గావిస్తున్నాడు. మంత్రిలు శ్రీ య. గు. లు కట్టాభిరామాచార్యులు, కొందా వెంకటరంగా రెడ్డి, కె. డి. పరివంగరావుగారిని సహకార వ్యవసాయం వాడు శ్రీ డి. భూవ్యవస్థలూ మార్చుకు అంగీకరించలేదు. ప్లానింగు మంత్రి వల్లూరు బిపవరాణ మంత్రివర్గముండి నైట లగడంతో, సంస్కరణలు విమర్శించుటలో రివిన్యూమంత్రి శ్రీ కె. రా. వెంకట్రావు, సహకార మంత్రి శ్రీ మైస్వామిరాజుగారిని ఏకా కులయ్యాడు. వ్యవసాయమంత్రి క్రిటికలను కార్యకలాపాలను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంతోష రెడ్డిగారు సహించడం, గతవ్యతిరేకి నిర్ణయం వల్ల వారి విమర్శకు చిన్నంగా భావిస్తున్నాడు. ఈ సహకార సంస్థలపట్ల డి.గి. మైస్వామిరాజ్ కూర్చిం వుత్పాదనగా వున్నాడు. రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పిదతల రంగారెడ్డి సహకార వ్యవసాయానికి కుముఖతే. కాని రాష్ట్రకాంగ్రెస్లో కాగ్రహార నిర్ణయాలను వ్యతిరేకించే ప్రయత్నం కత్తులు వున్నవనీ వారికి తెలియకుండా పోలేదు. రంగారెడ్డి అనుచరులు చేస్తున్న వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని అభిలషాంత వాయుకులు సమ్యుచేయకలరని వారి సమ్యుకం.

రంగారెడ్డి అనుచరులు కొందరు కాంగ్రెస్ పార్టీ కేటెలా

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో

పెద్ద సరిక్రొత్త కాపిహోటల్

శ్రీనివాస భవన

ప్రారంభం :: 25-3-59

ఉత్తమ కరగతి కాపి - రుచిగల ఫలహారములు - శీతల పానీయములు - కోరివంత మర్యాద - అన్నియు మీకు యిచ్చట లభించగలవు.

దయచేసి మా అధికారి సహాయమును వినియోగించుకొని.

(గత సంచిక తరువాయి)

సరికాటికి కంటకరేయిచున్న రావణ యుడు ఆరాకూర్ణమున పోవుచున్న కారకునిగాంచి ముచ్చటించి కలవడిగెను. అంత నాదేవర్షి కారవచనార్థి రావణునిఁ గని, "రాక్షసాధిపా! నీ వంశమునకు కలిన యిటువలె బలవరాగ్రహములకు కడుంగడు సంపదించిరి. నీ దివిసంపత్ నోకర్చిన సంగ్రామములు మిక్కిలి క్రొవంసనీయములు. అయినను నీకు ఒక సంగతి చెప్పెద కాలింపుము. నాయనా, రావణా! నీవు దేవాదులచే కన్యాయుగానాదాడై కేవలము మృత్యువకులైన అశ్వమేధపుల నేల నిష్కర్మముగా పంపెదవు? నీల రాక్షసులతోడను, ననుష్ఠ వ్యవహారముతోకూడి దైవ వంశియులను వ్యర్థమునపులను చంపిన కృత్యాలు నీవేమి? నునువ్యూహములలోని నూనపులపట్టు చూచి తివిధా! కొండలు భోగలాలమైయుండకుటి కొండలు ఆర్ద్రవాదులైయున్నాడు. యిటువలె మోసాకులై రావణు క్షేమములకుఁ గల యున్నాడు. మోసముచేతనే చచ్చి యున్నాడు. నీవు నిస్సంకయముగా మోసవ రాక్షసు జయించినవాడవే. ఈ అల్పమానపు లెప్పటికైనను యమపురి కేగవలసినవారే గదా! నీ రావణా! నీకు కరాకరమకర్త్ర యుండవేని యముని నిగ్రహింపుము. అతనిని జయించిన నీవు సమస్తరాక్షసులను జయించిన జాడ చగుదవు" అని చెప్పగా రావణుడు వారిన మన్నుటతో, "కలవారియొడవగు నోరేవా! నేను ముందు పాతాళమును జయించి, రిపాలయమును సమద్రమును మధించి అమృతము కడయవలెనని యున్నాను. నాని ఇక్కడను నీవు చెప్పిన మాటలతోకన్యవ శివదీపకాశి నలుగురు రాక్షసాలరను జయించెదనని ప్రకటించియుండుట వలన ను యముని జయించుటకు బయలుదేరుచున్నాను" అని చెప్పి మహర్షిని నమస్కరించి మంత్రంతో విడిచివేసిన పని జయించెను. అంత నాందుడు మహార్షి కాలము ధ్యానమునఁ దై "అయ్యువు క్షీణింకగానే మూడురాక్షసుల కంఠమొందించు నంతకుని కెల్లంతము కాలము? ఎవడు సదృశములకు, వ్యక్తములకు పోషియై వెలుగొందుచున్నాడో, మఱియు లబ్ధిపంపులకు లోకముల నెవడు జయింపఁ గొండో, ఎవరికి భయపడి ముల్లోకములవారు భారముల వహించుచున్నారో, నుటి యుదువచ్చుక, కువ్వకములనుగూర్చి ఎవడు విధాతయో, ధాతయై ముల్లముల జయించి తన పూర్వ సమన సుంహారము యట్టి యముని ఈ రావణుడైయు జయింపఁగలడో చూతుమగా! ఇక్కడ యమపురి కేగెదను" అని ముఁఁబున కలపాడి నాందుడు యముని కిడికి బయలుదేరిన.

ఇటువలె నా! నా! కలవారియొడవ యముని ఇంటికేరెను. యముడు ప్రవృత్తినిఁ గాంచి యర్హిపాతాళములచే నెక్కించి నుభూషింపఁగాంచి, "మహర్షా!

తమకు కలవలంకేగదా. తమరాక్షస కారణం చేమి?" యని యడుగ నాందుడు వానికి, "ధర్మరాజా! నీ వచ్చిన కలలు చెప్పిన కాలింపుము. చక్రగ్రీవుడను రాక్షసరాధా బయింప కల్యముగాని నిన్ను జయించి పూర్వ సము చేసికొనఁదలంచి వచ్చుచున్నాడు. నీవు ప్రతి క్రియ నాలోచింపుము" అని తెలియఁజేసెను. అంతలోనే రావణుని పున్నక విమానము గోచరంబయ్యెను. రావణుడు తిన్నగా యముని కట్టలును సమీపించి యచ్చట తమ ముక్కర దుమ్ముక ఫలముల నవధించుచున్న ప్రాణులను గాంచెను. అంత పాపాత్ములైన ప్రాణులు నానావిధములైన నరకభాధల ననుభవించుచు యమునిచే కడికులై యుండుటనుగాంచి రావణుడు కనిగించి యా ప్రాణులనందఱిని కొక్కచరి నా రి వారి కేతలనుండి విడిచిపుచ్చెను. ఆ ప్రాణులు మహార్షి మాత్రము ముఖము నమధ

రావణ విజయపరంపర

నించిరి. రావణునికలన విడిపింపఁబడిన ప్రేతములనుగాంచి కావలియన్న యమగోతరు రాక్షసుల రావణునిపై కల్యమున కడికిరి. యమపురిలో గొప్ప పోలహలకల్లులు బయలు దేరెను. యమగోతరులు కలలతో ములయధములనుగూని రావణుని పున్నకముపై చర్చించిరి. రావణునికి యమదూరలభ సూర సంగ్రామము జరిగెను. ఇరువత్తులములకు భయంక రాయుధములతో శీత్రపోరాటము జరిగెను. పున్నకముపైనున్న రావణునిపై యమగోతరులు ఆయుధముల వర్షించుచు ఊపిరితిగిగ చేసిరి. రావణుడతల విమానముదగ్గి ధనస్సు ధరించి మహాగ్రుండై పాశుకతాస్త్ర మును సంధించి యమధట్టులపై విడిచెను. ఆ భీకర యస్త్రధాటికి యమగోతరు లందఱు భస్మమైరి. రావణుడతల విజయగర్వముతో భీకర సింహ నాదము గావించెను.

చక్రగ్రీవుని చెట్టివంపుఁ గేవలి యముఁ దప్పుడు తన బలము క్షీణించుటను, రావణుడు జయముపొందుటను గ్రహించి వెంటనే మృత్యువు పాత ముద్గరములను ధరించి రథామాధుడై యుద్ధభూమికి బయలుదేరెను. రథమున కాలవందకును యముని భయంక రాయుధము ప్రబల్పిల్లు చుండెను. యముడు యుద్ధసన్నద్ధుడై పోవుచుండ ముల్లోకములు సంభోధించెను; దేవతలు కంపించిరి; కాల ప్రాణులు భీతికెను. రణరంగమునకు మృత్యు దేవతతోకూడ వచ్చియున్న యమునిగాంచి రావణ మంత్రులు భయపడి లంఘించిరి. రావణుఁ దేమాత్రము చలించలేదు. వెంటనే యమరావణ యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను. యముడు నానావిధా యుధములను, కాలములను రావణునిపై వర్షించెను. రావణుడు ప్రతిభియ చేయుట కేర్పడఁదాయెను. నాని రణమునండి నిమగ్నుడు కాలెను. అట్లు

యమరావణులకు ఏడు కాలములు పోయి యుద్ధము జరిగెను. దేవగంధర్వ మహర్షాదులు, బ్రహ్మ దేవుడు యుద్ధభూమికి వచ్చి నీక్షించుచుండిరి. యమరావణుల యుద్ధము గొప్ప ప్రళయమును సౌరభర్షవల్యుండెను. అప్పుడు రావణుడు తలారున విజృంభించి ధనస్సును ఎక్కువెట్టి మృత్యువును, పాదభి, యముని నేలకొలది రావణులతోకట్టి రాధించెను. అప్పుడు యముని ముఖమునండి పొగతోకూడిన గొప్ప అగ్నికావలలు ప్రజ్వలించెను. మృత్యువు కోపావృతముడై యమునిఁ గాంచి, "ధర్మరాజా! నన్ను యుద్ధమున కంపుము. ఈ పాపాత్ముని నీచకుడఁచి వధించెదను. నీరతేనంద చేసెన. ఎంతోకడుపులు నా పాపిలబడి వచ్చినారా? ఈ రక్షితుండే మాత్రపువాడూ! నా కృష్టికడిన కాలము చావక తప్పించుకొనఁజాలదు అది కాదైవర్షి స్యభావము. నన్నుపంపుము." అనుచుండ యముడు వానిని వారిచి రాక్ష రాక్షసుల చంపెనని కలికి రెం కాలవందకును కట్టి పైకెత్తెను. అప్పుడు కాలవందకును కట్టముని ప్రాణముల పోరించుటకు మహావ్యర్థముగా తేజబల్లుచుండెను. దేవతలు భయపడిపోయిరి. యముఁడా కాలవందకును రావణునిపై ప్రయోగింపఁ జూపుచుండ బ్రహ్మ దేవుడు ప్రత్యక్షమై, "క్షీ యమధర్మరాజా! నలను, వలను. ఈ కాలవ. కను ప్రయోగింపవలదు. ఇది రక్షితుని చంపఁజాలదు. రావణునికేమ నరమొపలగింది. సేవిచ్చిన మయును నీ వచ్చురము చేయవలదు; కాదుట యచ్చుక నయ్యునేని ముల్లోకములు వచ్చుకనును. ఈ కాలవందము భయంకరమైనది; ప్రాణిని

మోరించునది. నీవిక్రము దీనిని ప్రయోగించితే నేని మిక్రలను క్రమలనుకూడ మోరించును. నేను దీనిని మృత్యుకేవల కోటకు తొల్లి పుటించిరి. ఒక జేగ నీవు దానిని ప్రయోగించిన రెనువల రావణుడు చచ్చినను, చావకున్నచు నా మాట వర్ధమగును. అలోక్షేమము కోరు వాడే నీ నా మాట యథార్థముచేసి కాల వందమును దింపుము" అని చెప్పగానే యముడు బ్రహ్మ యోజ్ఞ ప్రకారము కాల వందమును ముఖించి అచ్చోటనుండి అంత గ్రూవయ్యెను. రావణుడెప్పుడో తనబయమును చాటించుకొని పున్నకమెక్కి యమపునుండి వెడలిపోయెను. నాందుడు సంతోషు రిరిగెనుడయ్యెను.

అంతియ రావణుడు ముడిచాది మంత్రంతో పున్నకమెక్కి బయలుదేరి కైత్యులచేతను, తురగలచేతనుకూడి కరుణ చేపుదిరే కరిపాలింపఁబడుచున్న పాతాళము నకువలది భోగవతిపురము ప్రతేభించి అచ్చటి నాగులను వశజనుకొని సంతోషుడై యచ్చటనుండి బయలుదేరి మదీమతి యమ కట్టలమునకుఁబోయెను. అచ్చట వరలగర్వి కులగు వివారకవతులను రాక్షసులఁ గని రావణుడు వారిని యుద్ధమునకు రెచ్చుని కిలిచెను. ఆ రాక్షసులిరువురు సంతోషముతో రావణునిమోర్చిరి. అట్లు ఇరువత్తులములకు నోక్కపంపర్చినము సూర్యయుద్ధము జరిగెను. నాని జయోత్సవములు వికటమునకు కలగలేదు. అంత బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై నివారకవతులను యుద్ధమునుఁదివారిచి రావణునితో వెలిచిచేసికొనునని యాపకిచ్చెను. అంత రావణునివారకవతులు అగ్నిపాక్షిగా చిలిమిచేసికొని కిక్కిరింపల్లెరి. నా కట్టల నుని అమరావణముతో కాలముగడిచెను. ఆ సమయమున రావణుడు నివారకవతుల

లకు దొంగిలినొచ్చుచి నా యులు కేర్చు కొనెను. తమ కరి కాలములు బయలుదేరి రిపాలయములో సంపదించుచు యర్హిగర్భము వలె కాలవేయలను రక్షితులనువధించి కరువార యుద్ధమున రాక్షసులను నాయితో వాగైచుచుండు కుర్యులగుర్చి. తన రావణుని యగు నిక్కుర్తల్యుని కట్టితో నడికై వెదెను. అనంతరము రావణుడు వరుణుని రయగాంచి యర్చుట క్షీరమును వర్షించుచున్న రావణేశువునుగాంచెను. ఆ రావణేశువు పాతుననుండి పురించుకొనును వల పనే పాలముద్రమొప్పెను. ఆ పాల్కాకలి మండియే చల్లని కాంతులు కడఁబల్లు చుండఁబుట్టెను. ఆ రావణేశువ కళ్య కుని వామానమైన వందిక గెను. మరుగును దిను వరచయిపులా సముద్రము కాల్రయించి తీవించుచుండిరి. వ్యర్థకు భుజించువారికి ప్యధను. దేవతలకయ్యరము ఆ సమస్తము మండియే తిచ్చువించిరి. నూనపు లాకాను ధేనువును ను రితి యని నిలుకును. అట్టి యశ్వమేధపాత్యముల నాకావధేయపు నకు రావణుడు పరీక్షింపఁగాంచి నకు యని కట్టలును కృతించెను.

అచ్చట వరుణసేనాధ్యక్షులనుగాంచి వారి రాధని యుద్ధమునకు పిలుపుచుచెప్పి పంపెను. అప్పుడు వరుణపుత్రికల మనుచులు తివసితోకూడి రథములపై యుద్ధమునకు వెచ్చిరి. వరుణునిపేద రావణములొకరికు వారణయ్యుడను జరిగెను. క్షణకాలముతో వరుణునిమోలెను. అంతకాలమునము కల వరుణపుత్రికలు పున్నకవిహారముతో సమాన మగా నాకాకూర్ణము కృతించి వాడి తూపులను పర్యోగించి రావణుని నిమగ్ను చేసిరి. అప్పుడు రావణముంత్రి మహాదండిఁ డుగ్రుండై వరుణ పుత్రికల రథములగొట్టి కడఁ గొట్టెను. నాని వరుణపుత్రికల రథములలేకుం దగనే ఆరాకమునవలది మహాదవని రేమ రావణులతోమోది రావణుని వెంటించిరి. వారికి రావణుని వారులమైన ధనుర్బద్ధము జరిగెను. కడకు రావణుడు వరుణపుత్రికలను కరుములతోబిడించి నేలబడఁగొట్టి చెట్టివంపు అంత చేసిను. క్రిందపడిన వరుణపుత్రికలను పరివారిక లెక్కనపోయిరి. తిరువార రావణుడు వరుణునికే తనతోయుద్ధమునీయుటకు పిలిచికోనిరెచ్చుచి పరీమాన్యునికెప్పుగా ప్రమాన్యుడు వరుణుడు బ్రహ్మరాక్షమనకు పోయి యుండెనని ఎటించెను. అంతరావణుడు వరుణునిగరులతో తన విజయమును చాటించుకొని యటనుండి బయలుదేరి పోయెను.

[ఇక్కడనుండి ప్రక్షిప్తసర్గములు 13 లోని 5 సర్గములు ప్రారంభము]

అట్లు వరుణపురమునుండి బయలుదేరి రావణుడు ముఖల అమ్మవగరము విహరించుచుండ నచ్చట వైడూర్యతోరణములుగట్టి, ముత్తాలముగలతీర్చి, నవరత్నములతో నలంకరింపఁబడియున్న యొక బంగార సాధమును గాంచెను. రావణుఁడా సాధమున వివ్యువసించుచుండినో యాచిరమ్యుని పరీమాన్యునిపంపెను. పరీమాన్యుడు తిన్నగా భవనమునకువలది ఏడు కక్ష్యములవాటి నోడివ్యువులనునిఁ గాంచివచ్చి రావణుని కారం గలి తెలియఁజేసెను. రావణుడంత పున్నకము దగ్గి ఆ భవనము ప్రతేభింకఁజోగా నచ్చట నాగులముడై పరీవంధమును వెక్కి చూపుకొనిగిరి. పరీక్షిల్లుచు, చంద్రవారియొ, ఎప్పుని కేళియెను, తెల్లనియెను, దీప్తి నాడికము, కందకంధునింటి పెదవులు, కంఠమునంటికేతము, గడ్డము, మీసములు పెద్దకెడ్డతోలుల కలిగియున్న యొకభయంకర

● రాజ్యాలు మిలిటరీవల్ల చేతుల్లోపడితే.... ● కాంగ్రెస్ గట్టిపాకాన పడుతున్నది

బ్రిటన్ రాజ్యం రాజ్యానికి విశేషమైనది. తనకు తనకు అనుగుణంగా ఉంది. ముఖ్యంగా బ్రిటన్ తనకు తనకు అనుగుణంగా ఉంది. ముఖ్యంగా బ్రిటన్ తనకు తనకు అనుగుణంగా ఉంది.

రాజ్యాలు మిలిటరీవల్ల చేతుల్లో పడిన తర్వాత, ఇటువంటి పరిస్థితులు తప్పవు.

ఎల్లప్పుడూ బ్రిటన్ రాజ్యం వలన బ్రిటన్ రాజ్యం అనుగుణంగా ఉంది. ముఖ్యంగా బ్రిటన్ రాజ్యం అనుగుణంగా ఉంది.

మొత్తంమీద క. ఆసియాలో దృశ్యం చిల్లించి మారుచున్నది. బ్రిటన్ రాజ్యం విశేషమైనది, వజర్ మిక్రొస్కోపం అనే చీలిక ఆరంభంలో విలసిల్లెను. అప్పుడు కృత్రిమ భాయి వజర్ మిక్రొస్కోపంలో చేరువైనది. పూర్వం గా వుండే కమ్యూనిస్టులను అణచివేయడానికి కృత్రిమ మాట్లాడలేదు. ఇదే సందర్భంగా కమ్యూనిస్టులకు ఆ ప్రాంతంలో నామమా పాలు లేకుండా చేయవలసి వజర్ వర్గం చేసెను. ఈ విధంగా కృత్రిమమిది రాగాన పడటమేకటి, కృత్రిమ మేల్కొన్నది, అంతటి అభ్యాసం తగదుమీద అని హెచ్చరించెను. ఎటువంటి సచ్చలేదు.

అది మొదలు, వజర్ బృందం, స్థానిక కమ్యూనిస్టు బృందం అనే చీలిక వచ్చింది. కృత్రిమ భాయి రామాయస్థి, రావణాయ స్థి అన్నాడు. సామ్రాజ్యవాదాన్ని విశ్లేషించే వజర్ భాయికి పలాం, సాయం రెండూ యిస్తాం, వజర్ అధికారానికి లాంగ్ వ్యక్తిం త్రిం గా వుండే, సంచరించేవాటి పలాం, సాయంరెండూ యిస్తాం-అనే భోరణిని రిహ్లా అవలంబించింది.

క. ఆసియాలో ఈ విధంగా పాశ్చాత్య రాజ్యాలు, రిహ్లా, అరబ్ రాజ్యాలు అన్న పరిస్థితి సమర్థవంత దిగివున్నది.

వర్ నిర్మాణం ఏమైపోయింది? రిహ్లా ఈ రింగంలోకి రాకవచ్చింది.

అరబ్ రాజ్యాలు శర స్పృశం సంభవించే సమయంలో, పరోక్షంగా రిహ్లా ఇజ్రాయిలును బలపరుస్తున్నది. కమ్యూనిస్టు దేశాల నుంచి యూదులు తరలిపోతే ఆ దేశాలలో యూదుసమస్య వాసని ఏర్పడుతుంటే, అది పోతుంది; కాగా ఇజ్రాయిల్ బలపడుతుంటే, ఇజ్రాయిల్ బలపడతే, అరబ్ రాజ్యాలు సహాయవార్త మరేం ఆధారపడతే తప్పదు. ఇజ్రాయిలు అమెరికా-బ్రిటిష్ దేశాలు చాల పన్నిపేరంగనక, కమ్యూనిస్టు దేశాల యూదులు ఇజ్రాయిల్ ను వచ్చివా, రిహ్లామీదనే అరబ్ రాజ్యాలు ఆధారపడవలసి వుంటుంది.

ఈ విధంగా క. ఆసియా సమస్య అంతా చిక్కెను-చిక్కెనైపోయి ముగియింది.

ప్రకటనాగ్రాహక దృష్టిపై ఉన్నది. ప్రెస్ విభాగం, బ్యాంకింగు విభాగం, యూరప్

సెంటి అన్నీ ఆంధ్రా కలసి మాట్లాడుతున్నారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ కోంచె గట్టిపాకాన పడుతున్నది. నాగపూర్ తీర్మానాలైన తరువాత, కాంగ్రెస్ పార్టీ మునుపటివలె పోలిపోవాలని తేలిపోయింది. ఎవరాలిరావాలను అమలు జరపడానికి సహాయకదగలదో వాడే

స్కాట్లండు (ఇంగ్లండు) లో జరిగిన పశువుల సంతలో మేటిగా పరిగెత్తించబడ్డ యా కోడెడూడ బుర్రడు రూ. 3,54,375 యా

కాంగ్రెస్ పార్టీ. మిగిలిపోయిందా దయచేసి వచ్చు. ఇరీ భోరణి.

ఇటువంటి భోరణిని కాంగ్రెస్ పార్టీ యిది వరకెన్నడో అవలంబించి వుండవలసింది. వనచాటి అమ్మమ్మ. కానివాటి కంచాల్లా పెట్టి కాంగ్రెసు తప్పు, కాను వివేకంగా అణచిన వరుచుకున్నది. నానా గోశ్వర్ణం. -జూలై 10 వ తేదీలో

హైదరాబాద్ లేఖ

*** మా విలేకరి ***

పెద్దపెద్ద కట్ట చాలా కు, పూర్తిస్థంభా కోటిని, ప్రధానమంత్రి ఏటిని ఈ యోగపు దేవాలయాలన్నాయి. మన ముఖ్యమంత్రి ఆరాధ్యదేవతలుకూడా ఈ ఆలయాల్లోనే వుంటారు. 1959-60 సంవత్సరపు బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు, వివిధ కద్దలపై కోరికలు వున్నాయి. వాటిపై ఆర్థికమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రసంగాలుచూస్తే, ఏ రిథక్తి ఎంత ప్రగాఢమైనదో అర్థమవుతువునుంది.

ఇంకొకటి గొట్టకుమించిన పెట్టుబడి అవసరమైన పశువుల ఫ్యాక్టరీకోసం ప్రస్తుతం బిల్ లక్షలను తేటాయించి మన ప్రభుత్వం తనకి ఉపకరించింది. నాగార్జునసాగరానికి తగినంత భవనమీయం చేయబోతుంది రానం మన నిర్మాణం పూర్తి కావడంలో ఆలస్యం జరుగుతుందని ఒక కే ప్రభుత్వమేకటూనే ద్వితీయ కంచవర్ష ప్రధాని కాంధోనే ఇంకొకటి గొట్టకుమించిన పెట్టుబడి అవసరమైన పశువుల ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం ఆరంభించాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. చాలామంది ముఖ్యమంత్రిలు భక్తు కాగల తీర్థం జరి నిర్మూర్ ప్రాజెక్టునుంచి పరిశీలన ప్రారంభించారు.

70 కోట్ల ఆదాయంతో వడ్డీరీంద్ర ఏటా 7 కోట్లు;

కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి, ప్రజల నుంచి తీసుకున్న ఋణాలకు ఇప్పటికే ప్రభుత్వం చాలామంది ఏడుకోట్ల రూపాయలు పోలి కావడం ఏడుకోట్ల వడ్డీరీంద్ర 70 కోట్ల ఆదాయంతో ఏడుకోట్ల వడ్డీరీంద్ర కట్టవలసివుంటే పాధారణమైన సంగతికాదు. అయినా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అయ్యకుండా ఉంటే ఈ పెట్టుబడి అంతగా ఆంధ్రావన చెందవలసిందేమీ వుండకపోవచ్చును. తెన్నటి కేంద్ర నాగంగాడు ఆర్థికమంత్రిగా వున్నప్పుడు కోంద్రప్రభుత్వంనుంచి తీసుకున్న అప్పులను ఎవరు చెల్లెస్తారు అనే అభిప్రాయాన్ని వదిలివేసుకుంటే వుండేవారిని చెప్పవలసింది.

-జూలై 10 వ తేదీలో

విప్రుటి
లాగా
విప్రుడూ

అత్యంత అందమైనది
నానా రకాలు రంగులలో
శుభలకు చెందుగా
స్వర్ణకు మృదువుగా
లోకమంతా అలంకరించుకుందే
ఎంత ఆమోహంగా వుంటుంది!

మండసార్ కాననం 4.6. 473

మగ్గం కదిలితే
సునోహర సృష్టి

చౌనాత వస్త్రాలు

అల్ల చంద్రియా హిందూ మిట్ట
అల్ల చంద్రియా హిందూ మిట్ట

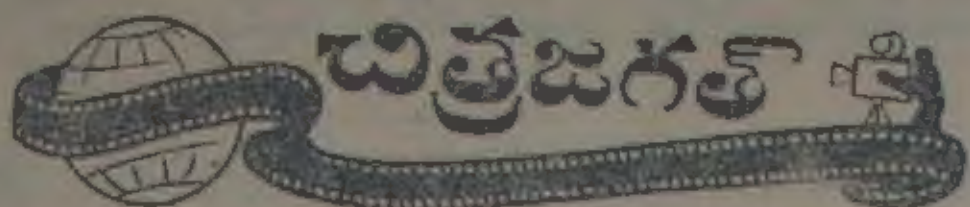
— ୪୯୯ ୨.୫ ଶହେ

విమర్శకుడు

—మంచి వ్యవహారం. వాగదాని

CUDUR

స్థానిక సంస్థల పద్ధతిపై తీవ్రమైన మండి
 తీగి సందేహము పడదామని తెలుసు అంతరిం
 తీగి కాళిరెడ్డిగారు బీకార తీర్మానం పరిశీ
 లించారు. కాని ఆ తీర్మానం బీకార
 యింది. తీర్మాన వ్యవహారాలు పద్ధతిపై
 చూట్టాడుకూడా, అప్పటినుండి మేము పురుషు
 దనీ, ఆక్రమించి - దేనిని మహాపాక్షాధీనం
 తీర్చుముఖం పట్టాయనీ పద్ధతిపాటుకా
 మంత్రి తీర్మానంలో నిబంధనలున్నాయి. పరిగ
 యిదేమహాపాక్షాధీనం అధీనం అను వ్యతిరేకం
 నెల్లూరులో పెద్ద పెట్టున పరిగారోగం
 గడచుచు, మంత్రిగారు మునిగిపోయినట్లు
 దనీ మంత్రి కాళిరెడ్డిగారున్నారు. నామినేషన్ల
 యిలా మంత్రి నిధిం గా ఉత్తీర్ణం చేయ
 మంత్రిగారిలో ఉద్దేశమున్నట్లున్నట్లున్నాయి
 రైతులకు సరైనధరి ముట్టకుండానే ఏ ఏ క
 తనదండేదు. కాని మధ్య భూగర్భవల్ల
 నిధిని యిస్తుండిరా పెనుగుతున్నాయన్నా
 మూడేళ్ళలో పరిశుభ్రం అగ్రహారాని సామంత్
 27 కారం మాత్రమే ఖర్చుచెట్టించనీ, వ్య
 పాయానికే సంబంధించిన పరిశీలన
 ఖర్చును మనం తగ్గించుకోవలసిగానుండు
 వ్యవహారం రెగిలంట్లు యి. పెద్దట్టుకు
 దున్నారు తీగి కాళిరెడ్డిగారు.

సమీక్ష

సద్దీ తులసి

*** 'ସ୍ବର୍ଗ' ***

గుజరాతుని 'సతీగుణి' చూచిన తరు
 వాత ఆ నిమిషాను 'సతీగుణి' అవడం
 కిన్నా ఏ 'అద్' చెంచర్న అఫ్ జలంధరి' అవ
 డం బాగుంటుండేమా ననిపించింది. గులగిని
 గుణించి ఆ చిత్రం చెప్పించి చెప్పడానికి
 విజంగా ఆది గం టు ఎక్కువ. చిత్రం
 ముఖ్యంగా జలంధరుణ్ణి కి. నాల్గవ్డ విలన్
 గాను, కనీసం అందుకు బొంబాయి ముక్తి
 గాను, చూపించాలని ప్రయత్నంచేసి బ్రహ్మం
 డంగా విఫలమయ్యింది. ఆ విఫలత తిన్నంత
 బ్రహ్మంచంగా మనకు కనిపించలేదంటే అం
 దుకు కనయత ద్యుతీకుం యధాకక్తి కల్పిం
 చిన ప్రతిబంధకాలిన్నింటిని అతి గ్రహించి
 కొంతకాలంపాటు మనం ముగిసేలేకుండా
 ఉండేవిధంగా నటించిన గుమ్మడి ముఖ్య
 కారిణం.

చిత్తంలో ప్రవేశించినప్పటినుంచి తన
సామర్థ్యంతో, అతి తేలికైన పన్నుకేరాలను
కూడా సేదగులేనంత కల్పిస్తూ, చిత్రాన్ని తన
దిగా చేసుకోవడానికే శుక్రుడి, రచయిత
ఎక్కువ సహకరించలేదాయనా, చిత్రాన్ని
సగటు స్థాయికి చాలా ఎక్కువ రీతిక
పోయారు.

గట్టిగా పీ పట్టుకుట్టి పదిరోజులపాటు
మాధుష్ట్య చోటునుంచి కదలకుండా తపస్సు
చేస్తేవారే తలలు తీసేయడం ఇంచుకూడా జా

వాట్లు. పశ్చిమతలయిన కాకితి, కాచియే
వారికి ప్రేమదర్శనార్థము పెట్టుకొనవలయు
భయమయింకో ఆలవాటు. తమను గురిం
తపస్సుచేసిన వారికందరి అడిగిందల్లా యిచ్చే
స్తుంపదం ఇచ్చేది ఆలవాటు. ఈ ఆలవాట్లు
ఫలశ్రవణ మార్గదం వారదుడి ఆలవాటు.
అతద్వర్తంతో పనికి నేనునానే గాఢగానో
నిప్పుగానో ముగిసావడం విస్మయన ఆలవాటు.
యీ చేపతల కొందరి ఆలవాట్లుకాని పొర
వాట్లు పరిణామాలను వ్యవస్థించి తల ఆడుగు
లను తక్కువగాని చిత్రాల్లో నెప్పదం మన
నిగమవాక్కుకి ఆలవాటు. వాటిని ఒక్కసా
రైతా మోడదం మన ఆలవాటు. యీఅందరి
ఆలవాట్లు యిటీవలి ఫలితం ఏమితుంది?

పరివ్రేలలి వారి భర్తలకి సినిమాలోకా
ప్రాప్తి రావాలంటే వారి కొన్ని అర్హతలుం
దాలి. భర్తలకి వదారాక్షిణ్య రోగానా
ఉండరాదు. వారు తమ అర్హాంశలను అను
మీయూ అనుమానించుచు, అవమానించుచు
ఉండవలయును. పరివ్రేలలు తమ భర్తలను
ఒక మీదమైన విధునకీ, 'నా ప్రాణంబుల
నేని గైకొనుదు, వన్ను కూర్చిము పొమ్మన
వదు, మీ పాపనేడనే తరింపనిదు' అనుచు
భర్త సన్నివేశమున శిషివయలులుండును
దేవుల విక్రమపులయ, వి (గ) మా ము ల న
చూచుచు పొటలు, వద్యములు పాడవలెను.
అటులు నేసినిచో విక్రమ సమాప్తపుటకీ
కొంత వూర్చియూ భక్తికు ప్రాణము పోవు
టయో, అంతకు తిక్కువగానిది మరెయ్యి
విత్తుగాని సంభవించును. అప్పుడు పరివ్రేలలు
మరికొన్ని పొటలు పాడవలయును. వాటిని
వినియో వివక్షించియో | తిమూరల సహి

ముగా చేపకల పాక్షాత్కరించవలెను. వారికి
కందరకను పాతివ్ర(క్రొ) పాశ్చాత్యమును విధ
రించి, వారు కరకాకధ్యములు చేయుచుండ
వలె. చేపకల ఇహలోకము, క దానించువలెను.

[illegible]

పతి కులసిరి ఇతర ఇటీవలి పురాణాల
 కొన్ని రేచాలు మార్చిం పున్నవి. కాటిలా
 మనం చెప్పుకోవలసింది, దేవుళ్లు చేసే తమల
 ఓ నీతినియమం, కా ర ణం (చూడండి)
 కొన్నిచాలానే పోయివున్నాయి. కొంత జాగ్రత్తగా
 యా పోయివున్నాన్ని చేసివుంటే దేవతలు
 నిజంగా మన మర్యాదకీ, గౌరవానికీ కొంత
 అర్హులుగా కనిపిస్తారు, యా మధ్య లాగా నిగ
 జారిపోయిన వారిపైఉన్న కొంత పుణ్యంకాగోడే.
 కాని పతికులసిరి చూపించేమర్యాదకీ, దేవతల్లా
 చాలామంది, అశ్వాయాలు అరికట్టడంలే,
 అశ్వాయాలు చేయడమే పదిగా పెట్టుకున్న
 వారిలా కనిపించారు. జలంధరుడుచేసిన
 అశ్వాసాలంలే, అతను అశ్వాయాలును సు
 గ్రాహడమే ఎక్కువ అనిపించింది.

అనిలవారిగంటే గొప్ప దీప్తు లే ఎక్కువ
అనిపించే యీ రిక్తిం తారా గణం కృష్ణ
మామూలుగావున్నది. మాటలంటే పాటల
ఎక్కువ కాబట్టి తానె ఎట్లా నటిస్తున్నానో
అని ఎన్. వరలక్ష్మి ఆలోచించడానికి తీరిక
కొరకానూడా లేకుండాపోయింది. కె. వి
ఎస్. కన్న మాట్లాడుతుంటే ఆశ్చర్యంతో
అయ్యావం ఎక్కువగా వినిపించింది. సంగీతం
దాస్యలు వీనుల విందుగా కానీ, కన్నుల తం
వుగా కానీ మార్పించేవు. మాటలు అక్క
దెక్కడ బిడ్డల కెగలకు వ్యాసినట్లు వున్నవి
నుచ్చురువల: "వివాదాలతో ప్రజలను తెవ
గొట్టి వియంక కాదలచాడా?"

అడవారు దిప్పక నూరి అవదించదని
చె.కెం.

రావూయణి

(2.4 వేరే కొరక)

దివ్యపునరుద్ధరణం ది రావణుడు గంగా
 తీరానికి గంగావనమును వాటిని
 దోచగలుగు, అత వా పునరుద్ధరణ రావణు
 రావణు రావణుడగును. అంతరావణు
 యుద్ధభీష్మకై పద్మినిని తెలియజేయు
 వరకు రావణునిగని, “నాతో యుద్ధమ
 నేయుచునా? లే యి తో యుద్ధమునీ
 మనా?” అనియునుగన రావణుడు
 తోడనే యుద్ధముచేవలసి చెప్పెను. ఆ పు
 ణుడు రావణవాంఛిము విని చా ని తి
 “నానా! రావణ! (మీరు బలిదేవ)
 పాపాన్యుడుకాదు; ను చా కూ రు ద
 ఉదారస్వభావుడు; సర్వసంతుడు; మను
 వంశముడు; మాన్యునివంటి లే బ్రా
 మునివంటికాదు; అ కి యు డు; అరి
 వర్ణుడు; ఏ చు ను; కృపించును. లే
 రాక్షస, భూతి, మహర్షాదులకు భీతు
 వాడుకాదు. అట్టివానితో యుద్ధమునీ
 అయిన పాపమును” అనిచెప్పి రా
 వణుని భావన పరిచెను. రావణుడు భావ
 త్యక్తినిచేసి పద్మినినిమనా వలెగొని
 తప్పి బలిదేవగవెను. (సర్వసంతు)

గురజాడ దీ॥ పు॥ కోయల్

So. 531/55, & P. 139/58.

தேவாரம் ௧௦, ௨௦

— 45 —

మన గా కులము

— 25 —

[illegible]

ವರ್ಗಾಂಶಪಾಲು ಹ. 1000-0-0.

ਸੰਦਰ 20-4-59.

—బె. బాపరామారావు, వాణిజ్యశాఖ.

ప్రసిద్ధి కలుగు

• ఆమెరు

భయపడవనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకుల వీధి - పిల్ల-రూ.

సునంద స్పెషల్
అంబారు వతులను

విల్లిపూరు వాడి, వాటి
నిజమైన అనందమును పొంది
మమ్ము అభినందించండి
అన్ని చోట దొరుకును.

నునంద ఆగర్బత్తి ప్యాక్షరీ
1820, అక్టోబరు - మేనూరు

సంతృప్తిని సాందర్యాన్ని
రెంటీనీ ఇవ్వగలరు

గుండాల
వెంకట సుబ్బారెడ్డి అండ్ పన్ను
సగల పేక్షకులు
చిన్నబాగ్—నెలూరు

